Szerkesztőség és kiadó hivatal

Széchényi-utcza SIMON-ház Kunz József ur kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK,

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények sde intézendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASAGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési dij:

Ot-hasábospetitsor egyszeri beigtatásáért 5kr
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábos petitsorért 20 kr.
Hirdetést vagy reclamot magában foglalt ujdonság sora 50 krajczár.

XIV. évfolyam 1887. **Debreczen. Kedd, május 10.** **90. szám.**

Enyhitsük a nyomort!

A mult héten nagy, iszonyu csapások érték szegény magyar hazánkat. Jómódu falvak, virágzó városok lángok martalékaivá lettek. Tavaszkor, hosszu forróság által okozott szárazságban rettenetes szélviharok adtak szárnyat a veres kakasnak, s röpitették ezt házról-házra, utczáról utczára. Alig egy hét alatt hamuvá lett Toroczkó, N.-Károly, Eperjes, iparnak, forgalomnak jelentékeny központja mind, s nemzetiségek között erős vára a magyar nyelvnek, de ezeken kivül elpusztult még, csupán a mult héten, egy fét tuczat falu, részben vagy egészben.

Milliókra megy a kár, mit a tüz okozott a munka, szorgalom, takarékosság által hosszu időkön keresztül szerzett vagyonban. Mikor lesz helyre pótolva e nagy veszteség?

Minő nagy lehetett a fájdalom, hogy a fészekből semmit sem lehetett megmenteni. Oda égett az utólsó darab ruha is, s nem maradt meg egyéb az előbb még tisztességes vagyonból, mint a mi rajtuk volt.

Mi lehet azok érzése, kiket a tüzvész életpályájukról, melyen már haladtak, ismét visszavetett oda, honnan elindulának, hogy ismét kezdjék meg a nehéz küzdelmet, kiknek nincs egyebük, mi életüket hiztositsa, a — levegőnél.

A társadalom meghallotta az üszökké vált városok és falvak jaj kiáltását; megérte az éhező és hajléktalan ezer és ezer család nyomorát, át érzé a sok ezer szerencsétlennek iszonyu fájdalmát. A közrészvét feltámadt

Az adakozás a nyomor némi enyhitésére, szép eredménynyel az ország különböző részeiből megindultak.

Felhivjuk mi is Debreczen város nemes lelkü közönségét, az adakozásokra. Áldozzon kiki tehetségéhez képest az éhező és meztelen nyomor csillapitására. A kitől telik csak egy fillér is, tartsa szerencséjének, hogy egy darabka kenyérre valót nyujthat az országnak ma legsajnálatra méltóbb alakjai közül egynek, egy tüzkárosulnak. Siessen a könyörületesség, mert most valóban kétszer ad, ki hamar ad

Nem kétkedünk, hogy debreczen és vidéke közönsége most is megteszi kötelességét, mint megtette már annyiszor,

Hivatkozunk a közönség ösmert emberbaráti érzelmeire.

Az adományokat lapunk szerkesztősége is elfogadja s gondoskodik, hogy azonnal rendeltetési helyökre juttassa.

Francziaország békeszerető sajtója s a magyar sajtó.

A nézetek, melyeket a „Correspondence de Pesth“ s vele a magyar sajtó más országok hirlapjainak pesszimizmusával ellenkezőleg, különösen a mult év végén kifejezésre juttatott, a tények által igazolva lettek, főleg a franczia nemzet többségének a béke megóvását czélzó erős akaratát és azon szolgálatokat illetőleg, melyeket a franczia sajtó a békeeszmék népszerüsitésének és megerősitésének Francziaországban tett.

Hogy a béke érdekében kifejtett propagandában folyton közremüködjünk, utalunk azokra, miket a mult évben, ugyan ezen tárgyban irtunk. Teszszük ezt annnyival inkább, mert a Német és Francziaország közt utóbb fölmerült csekély differenczia elhárittatott a franczia kormány politikai tapintatossága és diplomacziai ügyessége által és segélyével a franczia sajtó értelmes magatartásának, mely sajtó ma már nem vonja kétségbe a német politika mérsékeltségét és defenziv békés jellegét.

Azt irtuk akkor, — a mi ma is aktualis jelentőségü, — hogy:

Az egész világ elismeri ezt, és minden franczia, ki a németeket ismeri tudja is, hogy Németországban még a legkissebb párt sem létezik, mely Francziaországot megtámadni óhajtaná, ez eszme ép oly esztelen és gonosz lenne, mint lenne Francziaország részéről a német birodalom ellen támadó háborúra vállalkozni.

A revanche beteges eszméje ellen csak egyetlen gyógyszer létezik. E csalhatatlan gyógyszer az idő.

Mindenek előtt nélkülözhetetlenül szükséges az idő Francziaországban valódi köztársasági kormány megszilárdulására, mely valósággal a franczia nemzet akaratát képviseli. Nemzeties akaratát értjük egy nagy és dicsteljes, de azért munkás és értelmes nemzetnek. Azon akaratot értjük, mely nincs meghamisitva és csalárd szándékkal eltorzitva kissebbsége által azon politikusoknak, a kik a tömeg könnyen felizgatható szenvedélyeivel visszaélnek, hogy a franczia nemzet nagy impozáns és békét őszintén kivánni többségét terrorizálják.

A császárság, mely a leggonoszabb hazugságot „L'emprire c'est la paix“ világgá bocsátotta, soha el nem mulasztotta, minden háboru és minden kaland megkezdése előtt a közvéleményt meghamisitani és eltorzitani.

Ennek következtében a császárság önmagát, az egész világot s mindenek előtt Francziaországot állitólagos szövetségekkel hitegette, melyek a veszély pillanatában megvalósithatlanok lettek.

A történelem továbbá arra tanit, hogy vigaszt keressünk ama bizonyosságban, melyszerint a szabadelvüség és a szabad haladás eszméi halhatatlanok, és ama tapasztalatban, hogy a nemzetek szabadsága, önmagukat kormányozhatni, még a legjobb biztositékot és reményt nyujtja, hogy a világ számára a béke áldásai megtartassanak.

A bárándi választókerület függetlenségi párti választóinak egy küldöttsége kereste föl tegnap városunkban lakó Illyés Bálint urat, volt kisujszállási ev. ref. lelkészt s fölkérte a képviselőjelöltség elfogadására, a szabadelvü párt ottani jelöltje Dr. Beöthy László ellenében. Illyés Bálint ur a jelöltséget elfogadta.

Országgyülés.

Budapest május 9.

A képviselőház változatlanul elfogadá mai ülésében a Dániával és Görögországgal kötött kereskedelmi szerződéseket, melyeket Láng Lajos előadó referált. Felszólalás csupán Enyedi részéről történt, kinek Széchenyi miniszter válaszolt röviden.

Apponyi Albert gróf azon kérésére, hogy a képviselőválasztási nagyobb visszaélések ről szóló törvényjavaslat ezen országgyülés alatt ne tárgyaltassék, Tisza Kálmán, miniszterelnök kijelenté, hogy sajnálattal bár, de a kérésnek engedve, ezuttal eláll a törvényjavaslat tárgyalásától.

Végül Horváth Gyula interpellált az ujabb tüzvészek által okozott nagymérvü károk és szükségessé lett segélyezések iránt. A miniszterelnök azonnal pontonkint felelt és pedig megnyugtatóan az interpellátióra, ugy, hogy az interpellálóval együtt a ház is tudomásul vette a választ.

Legközelebbi ülés holnap délután 1 órakor lesz.

Választási mozgalmak Hajdu-megyében.

Igen szép ünnepély folyt le f. hó 8-án délután a szomszéd H. Sámson községben — mint onnan értesitik lapunkat. — Ugyanis Budaházy Odön vármegyei főszámvevő és Kovács Károly községi főjegyző urak vezetése alatt a kormánypárt e napon H. Sámsonban is megalakult. A választó polgárok délután 3 órára értekezletre lettek összehiva, melyen Budaházy Odön ur intézvén a nagyszámmal egybegyült választókhoz az első szót, meleg szavakkal üdvözlé az egybegyült érdekeltséget, majd a politikai pártokat a lefolyt országgyülési időszak alatt kifejtett tevékenységökhöz képest birálván kifejté, hogy az u. n. antissemita párt, melynek tagja a község ez időszerinti képviselője Ónodi Géza is, — nem egyéb mint ferde kinövése a tulajdonképeni függetlenségi pártnak, fattyu hajtás a parlamentárismus életfáján, melyet a gondos kertésznek, hogy a fa termő képességét ne veszitse le kell metszeni, az antiszemitizmus mérges seb a politikai élet testén, melyet mielőtt ki kell vágni, nehogy az eleven részek is utána vesszenek. Mindezek után a jelenlevő választók helyeslése között kijelenté, hogy a tisztes polgárokból álló közönség azért gyült össze, hogy az antisemitizmus létrejogosultsága ellen tiltakozásának ünnepélyes szavakban adjon kifejezést. Ily körülmények közt kijelenté, mikép Sámson község választó közönsége a bekövetkezendő országgyülési időszakra Ónody Géza urtól megvonja támogatását, szavazatát, sőt jövőre képviselőjüknek pártállása miatt megválasztani nem akarják.

Itt az idő hogy Sámson község is életjelt adjon magáról, szerepet vigyen, s honpolgári jogaival a legokosabban élve, magára vonja külfigyelmet. Annál fogva, menten minden rábeszéléstől, erőltetéstől, lépjen ki e község is a küzdtérre s tegye meg a követjelölést. Amennyiben azonban igen óhajtandó és czélszerü, ha a község választópolgárai fontosabb politikai lépések megtételénél a község előljárója, feje jó tanácsait is meghallgatják, s ha e tanácsokat szivük vonzalmával, s megyőződésükkel egyezőknek találják — hirdessék is: Szónok tehát felkéri Kovács Károly főjegyzőt a felléptetendő követjelölt ajánlatba való bozására.

Erre Kovács Károly főjegyző vette át a szót, s igen szép nemes érzelmektől áthatott meleg szavakkal méltányolta György Endre országgyülési képviselő érdemeit, buzdalmát és tevékenységét, utalván arra is, hogy az ő megnyerése Sámson községnek mind szellemi mind anyagi tekintetben kiváló hasznára lenne. Elteti György Endrét mint a második választó kerület jövőbeli orsz. gyül. képviselőjét s felkéri a választókat, hogy nevezett képviselőjelöltet a választás napján szavazatokkal támogassák s vegyenek tevékeny részt abban, hogy megválasztását siker koronáza.

A választók erre, kik folyton gyülekeztek, — György Endrét képviselő jelöltünknek lelkes éljenzések között egyhangulag kikiáltották.

S ezzel vége lett volna az értekezlet további működésének, de az ünnepélyesség csak most vette kezdetét. Ugyanis a Budaházy Odön ur által hozott 6 darab díszes lobogót, melyen ez volt srva: Eljen György Endre képviselő jelöltünk! tett inditvány folytán az értekezleten részt vettek örömtől sugárzó arczczal, zene szó mellett hoztak el arról a helyről, hol letételnyerve voltak, s az értekezlet helyére szállitván, a Rákóczy induló lelkesitő hangjai mellett bontották ki egész ünnepélyesen, ismét és hosszasan éltetvén György Endrét.

Majd zene szó mellett, és dalokat zengve megindul az igen nagygyá fejlődött menet, hogy a zászlókat azon helyre, hol kitüzet i fognak elszállitsa, s át adja egyenként azon párt hiveknek; kik házukra kitüzni fogják.

A zászlókból minden utczára jutott legalább egy, s természetes, hogy a lelkes ovátiokkal tüntető menetnek a zászlók elhelyeése miatt az egész községet be kellett járni, s az igazán impozáns ünnepélyességnek csak a késő esteli órák vetettek véget.

Az értekezlet megnyitása, illetve a zeneszó felhangzása előtt a kortes nóta is megszületett, s azt a jelenvoltak mihamarabb megtanulván, a czigány muzsikája mellett ujra meg ujra jókedvvel eldalolgatták.

Tudósitónk beküldötte hozzánk e kortes nóta szövegét is, mely hangzik a következőképen.

Az az igaz magyar fajta,
A ki a szavát megtartja;
De Ónodi ezt nem tette,
Bizalmunkat elvesztette
Eljen György Endre!

Oly követre szavazzunk hát,
Ki mindig megtartja szavát,
Ilyen pedig csak az lehet:
A kit mindnyájunk tisztelhet.
Eljen György Endre!

Nincs is bizodalmunk másban
Mint a mai kormány pártban
Azért szavazzunk mi erre,
Nem pedig az ellenzékre.
Eljen György Endre!

*

Hajdumegyében — mint a Nemzetnek irják — minden valószinüség szerint a szabadelvü párt nagymérvü hóditásokat fog tenni. A megye eddig nagy részben ellenzéki képviselőket küldött, most azonban a kormánypárt erősen actióba lépett s tért akar foglalni. A feladat nem lesz felette nehéz, mert kerületeknek nagyszámu szabadelvü inteligens választói vannak, kik a mostani választásra már csoportosulnal, Hajdu-Böszörményben, Nánáson, Nádudvaron, ez ős kerületekben, — a hol a kormánypárt eddig jelöltet nem állitott föl, most oly kormánypárti jelöltek lesznek a kik körül a a választó polgárság szivesen csoportosul. Böszörményben a szabadelvü párt már megalakult s legközelebb megtartja képviselő jelölő gyülését. Nánáson György Endrét léptetik fel Ónodi Géza ellen. A nádudvari kerületben Hajdumegye egyik legjelesebb képzettségü ifju megyei tisztviselőjének nevét hangoztatják Papp Elek függetlenségi képviselő ellen. Ez a néhai Oláh Károly fia Oláh Károly Hajdumegye első jegyzője, a ki nagy jövőt igérő szép tehetségével a megyében s különösen a kerületben rendkivüli népszerüségnek örvend. A kerület községei a napokban küldöttséget menesztenek Oláh Károlyhoz, hogy neki a jelöltséget felajánlják. Senki e kerületben oly könnyü szerrel nem győzheti le Papp Eleket, mint Oláh Károly, ki Hajdumegye közigazgatási életében már is nagy érdemeket szerzett.

A fenti sorokra vonatkozólag ma a következő „Nyilatkozat“ közlésére kéretünk fel:

„A „Nemzet“ tegnap esti lapjában azon hir foglaltatik, hogy a nádudvari választó kerületben csekély személyem lenne a szabadelvü párt jelöltje. Ezen hinnem kell hogy jóakaratu hir száramazhatik ugyan a kerületben elő jóakaróimtól, de mindenféle további combinatió elkerülésére kijelentem, hogy arról, mikép én mint képviselőjelölt fellépjek nem is álmodozom.

Oláh Károly.
Hajdu vármegye első aljegyzője.

Egyházkerületi közgyülés.

— Első nap —

Debreczen 1887 máj. 9.

(Folytatás)

Tóth Sámuel főjegyző felolvasa a május 5—6-án tartott lelkészképességi pótvizsgáról szóló küldöttségi jelentést, mely szerint 4 pótvizsgát tett ifju közül 3 részére a bizonyitvány kiadatni javasoltatik; egy ismét készületlennek találtatott; kegyetemből azonban még egyszer előállhat. A tanitó képességi vizsgákról szóló jelentés szerint a szeptemberben tartott vizsgákra 27, az áprilisire pedig 24 egyén jelentkezett, mindannyian letették a vizsgát, nehányan kitünő, s még többen jeles eredménynyel.

E jelentéssel kapcsolatban Lukács Ödön inditványozza, — hogy egy vegyes bizottság alakittassék javaslattételre az iránt, hogy azon tanitók, kik már hosszu idő óta sikeresen müködnek e pályán, s a tanitó képezdét nem végezték, a tanitóképességi vizsga ne követeltessék tőlük oly szigoruan. Szőke János esperes pedig az akadémiai promotiot végzett régi tanitóknak a képességi vizsga teljes elengedése érdekében szólal fel. E tárgyhoz többen szólottak, pro és contra,: Várady Gábor, Szeremley József, Zsigó Endre

Széll Kálmán, Joó István; a közgyülés e tárgyban javaslattétel végett csakugyan bizottságot küldött ki, melynek tagjai a tanitóképzdei tanárok, az egyh. ker. vizsgáló bizottság tagjai, továbbá Szőke János és Lukács Ödön.

Sajnálatos, kinos jeleneteket időzött elő nt. Kiss Aron esperes urnak a konveti tagságról való lemondása. Az egyházkerületi közgyülés ez érdemekben megőszült tagja még a Pápán tartott konventi gyülésen beadta lemondó levelét ft. Révész Bálint püspök urhoz, azon indokolással, mert elve és meggyőződése ellen van, hogy a konventben az egyházkerület által megejtett választás alapján foglaljon helyet.

Kiss Aron a közgyülés előtt is okadatol ja lemondását, melyet Pápán csak akkor adott be, midőn az ő és elvtársainak azon törekvése, hogy a konventi képviselőket az egyházközségek válasszák, a mint ezt az 1883. diki kerületi gyülés elhatározata, a konvénten is meghiusult. Neki ekkor kettő között kellett választani; vagy megtartani a mandátumot, melylyel pedig őt meggyőződése ellenni uton tisztelték meg, vagy pedig elvéhez következetesen haza menni; s ő ez utóbbit választotta.

Révész Bálint rajnatattal vette tudomásul már Pápán is e lemondást, s most még fáldalmasabban érinti ez őt. Tisztelettel hajol meg a következetesség előtt; de másfelől veszedelmes, fejetlenségre, rendetlenségre vezetőnek tartja azt olyan eljárást, midőn át kezdik hágni azon parlamentáris szabály mely szerint a kisebbség tartsa tiszteletben az alkotmányos többség által hozott határozatokat. Esdve kéri a főt. egyházkerületet, hogy ezen utóbbi időkben felmerült áramlatnak, melynek szomoru gyászos következményeire aggodalommal gondol, vessen véget. Nagyon beteges jelenség egyházi életünkben, hogy gyakran tanácskozásokban nem azt nézzük — ugymond — mi a jog, mi az igazság, hanem mi felel meg leginkább a politikai párt érdekeknek. Felemliti továbbá hogy vele is többször megtörtént, miszerint a közgyülés az ő meggyőződésével ellenkezőleg határozott, de azért mindig készségesen alávetette magát ennek. Ismételten kéri sz esperes urat hogy vonja vissza lemondását Pápán is kérte mindenre, igy a köztük lévő régi benső barátságra is hivatkozva; de elébbvalónak tartotta a pártszövetkezetet. (Közbe kiáltások: Elveket) Elveket! Nekünk is vannak elveink. O csak mint atya, intőleg, s nem mint biró kivánt szólani ezen esetben, melylyel kapcsolatban még a beregi egyházmegye határozatát emliti meg, mely miután a konventi képviselők választásának ügyében a konvent is végezett, helytelen s csak a béke megrontását vonhatja maga után Legyenek a közgyülés tagjai egymás iránt engedékenyek és türelmesek.

Kiss Aron „Méltóságos és főtiszteletü püspök ur!“ czimmel szólitja meg Révész Bálint püspök urat, ki a közgyülés éljenzése között utasitja vissza a Méltóságos czimet. — Kiss Aron ezután tiltakozik azon feltevés ellen, mintha őt a lemondásnál párt érdekek vezették volna; régóta tul van ő már — ugy mond — azon koron, hogy politikai mozgalmakban részt vegyen. O egyedül a nagyon meggyengült presbyteriális rendszer ujból megszilárditására törekszik. Kéri tehát a közgyülést, hogy hagyják meg őt elve és meggyőződése mellett.

György Endre egészen egyszerünek találja a szóban forgó ügyet; a lemondást — sajnálattal — elkell fogadni s az igy megüresedett helyre egy póttag behivandó.

Thaly Kálmán hosszasabban szól a tárgyhoz, sajnálkozását fejezve ki a lefolyt jelenet felett s válaszolva a főt. püspök ur beszédének némely részére, melyek vádat képeznek az ő és elv társai ellen. O sem ösmeri el azon állitás valódiságát, mintha ők pártkérdést csinálnának a konventi tagok választásának kérdéséből.

Oket csak a presbyteriális rendszerhez való ragaszkodás vezérli. Ha az ellenkezővel vádolja őket valaki ugyanezzel vádolja akkor a testvér egyházkerületeket is.

A főt. püspök ur veszedelmes uj áramlatról tett említést, ennek, ha ilyen létezik, csak azok lehetnek okai, kik az egyházmegyék többségének a gyülésteremben való leszavaztatását kezdeményezték. Majd helyeslését fejezi ki a beregi egyházmegyének ujabban tett inditványa szétküldése felett s egyszersmind kivánja, hogy Kiss Aron helyére uj rendes tag választassék és pedig közvetlen az egyházközségek által.

Révész Bálint ujból felszólal kijelentvén, hogy ő senki ellen tsem akar vádat emelni, csupán atyafilag kéri a közgyülést békére, egyetértésre, ama veszélyes áramlat megszüntetésére, mely hogy a közgyülés mindkét pártjánál meg van, senki el nem tagadhatja.

Várady Gábor nem akar reflektálni a Thaly beszédére, miután minden discussió, bár mely oldalról jöjjön is az, meddő maradna, a tárgy, melyben a convent is jogérvényesen határozott, res judicata lévén. — Azért kéri a közgyülést, hogy maradjon a concret tárgy, a lemondás mellett; — fejezze ki jegyzőkönyvileg sajnálkozását a felett; Kiss Aron bokros érdemei méltók erre; s ugyanekkor határozza el, hogy a megüresedett helyet választás utján maga betölti.

Peterdy Károly beregi esperes igazolja az ő magatartását egyházmegyéje szóban forgó inditványával szemben. Kiss Albert a Thaly Kálmán inditványához csatlakozik, mert szerinte a konventi képviselők a presbytériumok által választandók mindaddig mig a zsinati törvények idevonatkozó §-a megváltoztatva nem lesz s mig a 3 testvér egyházkerület is a presbytériumok által való választási módot követi Lengyel Imrének György Endre és Váradi Gábor által hathatósan is pártolt inditványa után főt. püspök határozatképen kimondja, hogy Kis Aron ur lemondása sajnálattal, mi jegyzőkönyvben is kifejezendő, tudomásul vétetik s helye a holnapi közgyülésen fog betöltetni.

De e kényes tárgy feletti vita még ekkor sem ért véget; ugyanis a terem alsó részében ülők — bizonyára a rosz akusztika miatt — nem hallották a határozat kimondását s már azután, Kiss Albert és mások szavazást kértek arra nézve, hogy a Kiss Aron helye a kerület vagy bresbytériumok által töltessék-é be? Gróf Dégenfeld József és Soltész Lászlo e szavazást meg nem engedhetőnek mondották, mig Thaly Kálmán tekintettel e concret esetre, megejthetőnek állitotta.

Végre mégis érvénybe hagyatott a már kimondott határozat. Ez által természetesen napi rendre tért a közgyülés a szathmári egyházmegyének a konventi képviselők választása tárgyában tett fölterjesztése felett is.

Következett a konvent jegyzőkönyvének némely pontjaira nézve szükséges intézkedések megtétele. Az idevonatkozó tárgyak közül kiemeljük a következőket:

A konvent felhivása folytán azonnal megalakittatott az egyházkerületi missióügyi bizottság, melynek tagjai Kiss Aron elnöklete alatt: Szabó János, Széll Kálmán, Peterdy Károly, Farkas Antal, Lukács Odön, Tóth Sámuel.

Felolvastatnak továbbá a missiói állomásokról szóló jelentések. Ezek részére az egyh. kerület a következő összegek megadását hozza javaslatba a konvent elött: az erdőhegyesi, boros-sebesi és ménes-gyoroki és lippai (u. szalontai egyhm.) missiói lelkészségek javára 800 frtot; a t. polgári (al. szabolcs-hajdu-vidéki egyhm.) missió lelkészségnek évente 500, egyszersmindenkorra 1000 frt; a beregi tractusban a bilkei, az ujdávidhazai lelkészségnek 500—500, a munkácsinak 1000 frt, s a bihari egyházmegyéhen a K. N. Réven szervezendő ambuláns lelkészség javára 500 frtot, békés—banati egyház megyében lévő misióknak pedig összesen 1500 frt. A békés bánáti egyházmegye missióügyi bizottsága javaslatot készitett a Temes és Krassó megyében lévő szórávnyok lelkipásztori gondoztatása ügyében. — A u.-bányai, mármaros ugocsai és f. szabolcsi egyházmegyék a jövő egyhk. közgyülésen hasonlókép kérni fognak segélyt a missiói pontok részére.

Elfogadtatott a konventnek való ajánlás végett az esperesi kar azon javaslata, hogy a szegedi egyházat temploma felépittetése után terhelő 17000 frtnyi adóságból 6000 frtot a közalap vállaljon el, oly képen hogy ennek törlesztésére 6 éven át 1000—1000 frt fizettessék.

Gönyei Károly az Andaházy-Szilágyi intézet gondnoki állásáról lemondván, 20 év alatt e minőségben szerzett érdemei (az intézet vagyonát 20 ezer forinttal szaporitotta) jegyzőkönyvben örökitettnek meg s miután az alapitó levél szerint a gondnok a városi „választott hites communitás“ által választandó, melynek jelenleg a választott törvényhatósági tagok testülete felel meg, ez iránt a városi közgyülés megkerestetni határoztatott. A volt gondnok 1887 január 1-től 3 frtnyi nyugdjban részesül; helyét most ideiglenesen Nagy Ferencz ügyvéd tölti be.

A közalapból összesen 319 egyház és lelkész 88978 frt segélyt kér. Az egy házmegyék 144 egyház részére 24624. 126 lelkésznek 14240 összesen 270 kérvényezőnek 38868 frtot hoznak javaslatba. Az esperesi kar ezen összegeket ismét tetemesen redukálta, a mennyiben 119 egyháznak 14905, 121 lelkésznek 10740 összesen 240 folyamodónak 25.645 frtot javasol kiosztatni. — Az egyházkerület is elfogadta ezen összegeket a konventhez való felterjesztés végett. Az összegek egyh. megyénként következőleg oszlanak meg: alsószabolcs-hajduvidéki — 860 frt (Acsádi, budaábrányi, h, dorogi, mártonfalvai, nagyfalui egyházaknak 100—100, eszlári egyháznak 150 frt, 3 lelkésznek, illetve előkönyörgőnek 210 frt békés bánáti egyhm. — 2710 frt, beregi egyhm, — 3150 frt, debreczeni egyhm. = 800 frt; (Dancsházának és a józsai egyháznak 400—400 frt) érmelléki egyházm. — 1350 frt. f. szabolcsi egyhm. — 1710 fr. h. n. kunsági egyhm. — 1000 frt; mármarosugocsai egyhm. — 1950 frt, n.-bányai egyhm. 2185 frt, n.-károlyi egyhm. = 2600 n-szalontai egyhm. — 1550 frt, szatmármári egyhm. — 3280 frt.

E kérvények elintézésével együtt került a ház asztalára két egyházmegyének a domestikára vonatkozó, illetve ezzel összeköttetésben álló előterjesztése. — Az egyik a debreczeni traktusé, mely a közalapi járulékoknak az egyes egyházakra átalány összegben való kivetését sürgeti. Az inditvány fel fog terjesztetni a konvent végrehajtó bizottságához. A másik a békés-bánáti egy házmegyétől ered, a zsinat mielébb leendő, összehivására vonatkozik, melyet a domestikai járulékok behajtási s kezelési módozataiból származó terhek, nehézségek megszüntetése már egy maga isszükségessé tesz. Tatár János és Dr. Hajnal István az inditvány elfogadását ajánlották, Várady Gábor épen a közalap érdekéből ellene volt; Tóth Sánuel beváraudónak tartotta a végrehajtó bizottság intézkedését. Ez a nézet aztán érvényre is emelkedett.

A miniszteri leiratok közül legnagyobb figyelmet érdemelnek azok, melyek tudatják, hogy az 1883, 1884. évekre szóló állam-segély összegek felhasználásáról felterjesztett számadások helyeseknek találtattak.

Kedvezőtlen fogadtatásban részesült a helybeli pénzügyigazgatóságnak miniszteri utasitás folytán a superentendentiához küldött válasza azon feliratra, mely már harmad izben intéztetett a miniszterhez az államsegélyi nyugták megleletezése tárgyában. A válasz ezuttal sem volt kielégitő s nem is a szóban lévő tárgyra vonatkozott.

Lukács Odön pedig panaszló hangon ad kifejezést a feletti megütközésének, hogy a miniszter már ily tekintélyes testületet, minő a tiszántuli ev. ref. egyházkerület, any nyira sem érdemesit, hogy közvetlen maga válaszoljon feliratára, hanem egy alantas közegére bizza a felelet adást. Bizony kevésre becsülhetnek már benüuket oda fenn.

Ellenben Dr. Kovács Sándor és gróf Dégenfeld József semmi különöst nem látnak a pénzügyigazgatóság által való válaszoláshan. E t talán épen a dologtermészete, a pénzugyigazgató ág hatáskörébe eső szakszerüsége a föltett kérdésnek, követeite meg. Olvastatotta presbyteriszövetség titkárának az egyh. kerülethez küldött meghivó levele az 1888 évi londoni egyetemes gyülésre. Intézkedés végett felterjeztetik a konventhez; erről a presbyteri szövetség titkára is értesittetni fog.

A magyar prot. tudományos irodalmi társaságnak támogatását a közgyülés, mint testület elvileg elhatározta s elfogadta gr. Dégenfeld Józsefnek inditványát a Balog Ferencz módositványával együtt. E szerint e kérdés az egyh. kerületi költségvetést készitő bizottsághoz tétetik át, mely javaslatot tegyen, hogy a kerület mint testület, 2 vagy 3 pártfogó tagsági dijjal (egy—egy 500 frt) lépjen é-be az uj társaságba.

Második nap.

Debreczen 1887. Máj 10.

Lapunk térszüke nem engedi meg, hogy a mai gyülés lefolyásáról már ma bővebb tudósitást közöljünk. Csupán a fontosabb tárgyakat emeljük ki röviden, fenntartván magunknak azon szabadságot, hogy holnap a gyülésre még egyszer visszatérjünk.

A mai gyülés idejét a dereczeni főiskola ügyei vették igénybe. Ezeket megelőzőleg megejtettek a tegnapról mára halasztott választások. A Kiss Aron lemondása folytán megüresedett konventi tagsági helyre elrendelt szavazás kezdetén az a kisebbség, mely a konventi képviselők vásztási jogának a presbytériumokra való ruházása mellett küzd, ma is demonstrált elve mellett. Uray Imre a beregi egyházmegye gondnoka ki jelentette, hogy ők a szavazástól, ép ugy mint a mult évi augustusi választásnál, ezuttal is távol tartják magokat, mire ő és elvtársai tüntetőleg kivonultak a teremből. Osszesen 40 szavazat adatott be, melyből 38 szavazat esett Szeremley

---

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Szökjünk meg.*)

Irta: LAKY IMRE.

(Vége.)

Ó, Kestenbaum bácsi, nagy bánat nyomja a szivemet. Ha é es apám itt lenne neki mondanám el, de hát majd megtudja ő is, ha Kestenbaum bácsi lenne szives — — —

Ingerülten vágta ketté szavaimat:

Mindég is korhelkedtek, gazemberek! Az a kollegium egy bünbarlang, kártya fészek. Nesze, itt egy forint, nem kapsz többet!

Ezzel markomba nyomott egy forintot. Leendő vejének — egy leánykérőnek egy forintot!!

Felháborodva dugtam zsebre a pénzt, annyival inkább, mert fél füllel meghallottam Málcsi kaczagását, ki igen mulatságosnak találta az ajtón kivülről helyzetemet.

— De Kestenbaum bácsi, nem ez kell nekem.

Az öreg ur, ki ujra lapozgatni kezdett könyvében, csudálkozva pillantott rám.

— Hát több kell?

Még haboztam, még rebegtem, hanem aztán kipattant belőlem.

Igen, bácsi, igen, nekem nem kell a pénz, én, én megkérem kedves leánya: Málcsi kezét.

Huh! mint a rák a forró vizben, olyan veres lett hirtelen az öreg.

Dühében először mit se szóllott, csak telugrott, s kapkodott ide oda.

A szegletbe futott, s onnan egy tekintélyes fütyköst felkapva, boldogabb végét rám emelte.

Szörnyen megszeppentem, amint láttam. hogy több kettőnél.

Málcsi észrevette a veszedelmet, felrántotta az ajtót, s én usgyé, vesd el magad, mint az egér ugy futottam, utánam pedig az öreg mig ki nem faradt. Mikor látta, hogy utól nem ér, szeges papucsát vágta utánnam. Nyomát, mint Málcsi szerelmi emlékét, soká hordtam. E naptól fogva bezárult boldogságom, illetve Málcsiék kapuja.

Málcsival ritkán, akkor is lopva találkoztam. Szerelmemtől elszigetelve érlelődött meg bennem a gondolat, hogy megszököm, s elszöktetem őt is.

A két szomszédos ház hátulját kerités választotta el egymástól. Kestenbaumék felől lócza volt a kerités mellett, ott szokott ideálom esténként kötögetni.

En a kerités tetejére másztam, s ott ültem, de leszállani nem tartottam tanácsosnak. Igy, lovagló helyzetemből könnyebben reméltem menekülni, ha valamerről veszedelem közelednék.

Egy este is ott lovagoltam a kerités tetején.

— Málcsi, susogtam lefelé. Holnap lesz 25 forintom, megkell szöknünk.

Tetszett a kis hamisnak, mert elfojtva kaczagott.

— Jön-é, bizik-é lovagi szerelemben?

— Megyek, hangzott még mindég elfojtott nevetéssel.

Hej, ha akkor tudom már, mire szól a nevetés, ugy megráztam volna a kerités, hogy Málcsival együtt maga alá temetett volna. —

Pedig hát okom már volt a gyanakodásra.

Csinos hadnagy volt Kestenbaumékhoz szállásolva, ki ugyancsak kurizált Málcsinak.

A zöld szemü szörnyeteg sokat kezdett szivem tájékán kaparászni.

Az a meggyőződés érlelődött meg bennem, hogy hóditóbb az egyenruha még a deák rigmusainál is.

Hja, de hát nem tudtam, hogy az ármányos Málcsi már feláldozott a szép egyenruháért.

Az éjszaka előtti estén, melyre szökésünket terveztem, lassan lopóztam a kerités hez. Távolról az öreg mézeskalács csináló dörmögését hallottam, tehát kellő óvatossággal támasztottam a létrát a kerités magas ormához.

A mint felértem: suttogás ütötte meg fülemet.

Fülem és szemem megerőltetésével néztem és hallgatóztam lefelé.

Ott ültek egymás szoros közelében: Málcsi és a hadnagy ur.

Reszketni kezdtem a düh és izgatottságtól, s e mellett egy szavokat sem voltam képes meghallani.

A mint előre hajtott nyakkal hallgatóztam az éjbe, egy csók czuppanásnak hangja ütötte meg fülemet, a másik perczben egy másik csattanás hangzott fel, azonban ez már testemnek egy bottal való érintésétől keletkezett.

Felorditottam fájdalmas meglepetésemben, s kerestem, merről jön a veszedelem.

Csókai bátyám figyelmeztetett csak, hogy ne rongáljam a kerités.

Én, nehogy [más hangot csaljon ki belőlem a büvös veszővel, ugrani akartam, — és, ó fátum! lepottyantam, de nem a m oldalunkra, hanem Kestenbaumák házába — ép a szerelmes pár felé.

Esésemmel igen kellemetlen nyomást gyakorolhattam volna rájok, ha egy kiemelkedő szegében a keritésnek ujdonat uj ruhámnál fogva fel nem akadok.

Igy csüngtem a légben, föld és menny között.

Lábam a szerencsés vetélytársam orra előtt kalimpált, ki mint a megrettent nyul, mozdulni sem mert.

Lett cseté-paté.

Nem csak a két ház, de a szomszédok lakói is összeszaladtak.

En még legkevesebbet kaptam, hanem a hadnagy urnak, meg Málcsinak volt mit hallani.

Ez az eset szörnyen lehütötte szerelmemet. Legkivált uj ruhám gyászos megfogyatkozása szomoritott el.

Két napig felé sem néztem a gyönyörüséges kisasszonynak.

Harmadik nap reggelén arról értesültem, hogy mert az öreg Kestenbaum nem akarta a hadnagy urnak adni Málcsit, a szerelmes pár szépen megszökött.

Roppant rosszul esett, de meg legjobban az fájt, hogy az én szép tervemmel más, mint aratott diadalt.

Málcsi a hadnagy ur felesége lett.

Évek multán találkoztam vele, de már akkor mézes madzaggal sem lehetett volna engem rávenni, hogy megszöktessem Malcsikát a hadnagy urtól.

Hja, a szöktetési mániák változékonyak

*) Felolvastatott a mult szombaton a szinházban tartott felolvasással egybekötött hangverseny alkalmával.

József alsó szabolcs-hajduvidéki esperesre, s igy ő lett az uj konventi tag a tiszántuli kerület részéről.

A közalapi végrehajtó bizottságba egy rendes és egy póttag lévén választandó, rendes tagul megválasztatott a 61 beadott szavazatból 35-tel Szabó János békésbánáti-, póttagul pedig 32 szavazattal Széll Kálmán n. szalontai esperes. — Ezután került sor a Menyhárt János lemondása folytán megüresedett Apaffy theológiai tanári tanszék betöltésére, melyre 5 pályázó jelentkezett, u. m. Szondy Béla sarkadi s. lelkész, Berde Sándor kaczkói (Erdély) körlelkész, Németh István pápai hittanár, Dicsőfi József debreczeni s. lelkész, és helyettes hittanár, és Ferenczy Gyula aranyos medgyesi s. lelkész. A tanárkar mindaz öt pályázót képesitettnek véleményezi; de különösen kiemeli Németh Istvánt és Dicsőfi Józsefet, s első helyen Dicsőfi Józsefet, második helyen Németh Istvánt inditványozza kijelölendőnek.

A közgyülés Dégenfeld József gr. inpitványára mind az öt pályázót titkos szavazás nélkül kijelölte választásra, miután a tanárválasztási szabalyzat szerint öt pályázó jelölendő ki.

Az egyházkerület és debreczeni egyház által alakitott s a püspök és főgondnok elnöklete alatt álló 16 tagu választó küldöttség egyhangulag Dicsőfi Józsefet választottz meg Menyhárt János tanszékére, melylyel az uj szövetségi irás magyarázat, bibliai theologia, ó és uj szövetségi bevezetés tanitása van egybekötve.

Választás után a theológiai szakvizsgák rendje módja állapittatott meg s a hittanszaki tanulók tanitó képesitési vizsgára kötelezetése ujból megállapittatott. A vizsga a harmadik tanév elején vagy végén teendő le.

Napi hirek.

— **A „Debreczeni Ellenőr“ gyüjtése a tüzkárosultak javára.** Lapunk élén felhivást intézünk Debreczen város mindig könyörületes közönségéhez, minden rendü és rangu polgáraihoz s különösen gyöngéd szivü nőinkhez, hogy a nyomorban sinlődő tüzkárosultak felsegitésére, pillanatnyi segélyére filléreivel áldozzon. Mi hisszük, hogy valamint a multban, ugy most is viszhangra fog találni kiáltó szavunk minden érző lélekben.

Az adományokat naponként nyilvánosan nyugtázzuk.

Ma adakoztak:

Eperjes javára.

Gerzon Ödön ur.	10 frt
Knoll Pálné urnő.	5 frt
A „Debr. Ellenőr“ szerkesztősége	5 frt
Széll János pénzügyi titkár .	2 frt

Nagy-Károly javára

Knoll Pálné urnő.	5 frt
A „Debr. Ellenőr“ szerkesztősége	5 frt
Széll János	1 frt

Toroczkó javára.

N. N. urnő	2 frt
A „Debr. Ell.“ eddigi gyüjtése	35 frt

— **A nyomor enyhitésére.** Gerzon Ödön nyug. őrnagy ur, ma délelőtt meglátogatta szerkesztőségünket s rémes dolgokat beszélt el az eperjesi szegény nép nyomoráról. Ő ugyanis gyermekét, a ki az eperjesi apácáknál volt nevelőben, hozta haza Eperjesről, s igy szemtanuja volt az ottani borzasztó nyomorúságnak. Az eperjesiek javára 10 frttal járult a gyüjtéshez s ugyanekkor arra figyelmeztetett, hogy élelmi szerek és ruhanemüek gyüjtését is kezdeményezni kellene. Azt hisszük, hogy ez irányban a városi hatóság intézhetne felhivást a lakossághoz, mely örömmel hozza meg áldozatát.

— **Hajduvármegye közigazgatási bizottsága** tegnap tartotta május havi ülését, melyről holnapi számunkban bővebb tudósitást hozunk.

— **Az ágost. hitv. evang lelkészi hivatal** f. évi május hó 1-től kezdve az ev. egyház saját házában Miklós u. 1905 sz. a. van. (ezelőtt Gaszner-féle ház.)

— **B.-Ujváros** nagy község 100 frttal belépett alapitó tagul az E. M. K. E-be.

— **A debreczeni önkéntes tüzoltó egylet.** Az egylet müködő tagjai létszámáról következő adatokat közölhetjük: Törzskar 5. Mászószakasz 23. 1-só szivattyus szakasz 29. 2-ik szivattyus szakasz 23 s igy rendes müködő tag 80, ehez hozzáadva a rendfentartó osztályt 43, összes müködö tag 123, ezenkivül a tisztviselők u. m. 1 szertárnok, 1 ügyvéd, 1 mérnöképitész és 2 orvos. A gépek száma 5, u. m. 2 szivószerkezetü és 3 nyomó szerkezetü, melyekhez fog még jönni a szivósszerkezetü omnibusz fecskendő, mely már Budapesten munkában van. A tag- és gépállomány városunk nagyságához képest nem nagy, de tekintetbe véve számos helyi viszonyokat, kedvező körülmények nevezhető, hogy ez ennyire is felszaporodott. A legközelebbi nagy-károlyi tüzvész alkalmával az egylet müködő tagjai készek voltak a szerencsétlenek segélyére sietni egy mászókból és szivattyusokból összeállitott 20 embernyi szakaszszal s még maradt volna itthon elég tag, azonban városunk előljárósága tulságos aggodalomból ellenezte a kivonulást.

— **Köszönetnyilvánitás.** Özvegy Szondy Józsefné, Bonyhay Zsuzsána asszony Isten dicsőségére és anyjáról való nagyszüleinek, ugymint néhai Béllyei Péter debreczeni volt lelkipásztor és ennek nejének Váczi Nagy Erzsébetnek emlékezetére a debreczeni czegléd-utczai ref templomban létesitendő uraszatalához egy igen értékes és diszesen kiállitott ezüst poharat küldött főtiszteletü püspök ur ő méltóságához. A nagybecsü adomány átvétetvén, a ref. egyház tulajdonába a kegyeletes érzésü urnő iránti halás köszönetet hirlap utján is nyilvánitani kötelességének tartottam. — Debreczen, 1887 évi május 9-én. Szücs István egy. főgondnok.

— **Föt. Revész Bálint püspök** ur és neje tegnap nagy ebédet adtak, melyre az egyházkerületi közgyülés számos tagja volt hivatalos. Ma délben pedig mélt. gr. Dégenfeld József ur és neje hivták meg saját lakásukra ebédre a közgyülés tagjait.

— **Altalános temetkezési és betegsegélyző** egyesület alakitása érdekében gyültek össze vasárnap a helybeli csizmadia ipartársulat tagjai igen nagy számmal saját árucsarnokuk tágas helyiségében. A megjelentek örömmel, közmegjegyzéssel fogadták Dr. Király Ferencz urnak keresk. és iparkamarai titkarnak a gyakorlati közhasznu egyesület alakitása iránt tett inditványát; minélfogva a további teendők elvégezésére s az alapszabályok kidolgozására bizottság küldetett ki. Ezen humanus czélu egyesülettől mi sok szép eredményt várunk; jótékony hatása előre láthatólag a többi ipar társulatokra sem fog elmaradni, melyekközül a nagyobak külön-külön a kisebbek pedig szövetkezve alakithatnak ilyen önsegélyző egyesületeket. A csizmadia iparral foglalkozók egy része eddig is tartott fenn egy temetkési intézetet; ez azonban az utóbbi időkben erősen hanyatlásnak indult. E temetkezési és betegsegélyző egyesületektől sokat várhatunk a takarékosság személyének terjesztése iránt is, mire a mi közönségünknek valóban nagy szüksége is van. — Ma napság már valóságos fényüzést követnek szerényebb vagyonu családok is a temetkezéseknél. Divattá lett versenyre kelni minél pompásabban és költségesebben adni meg a végtisztességet az elhunytaknak. A városunkban levő magán és társulati temetkezési intézetek ügyesen is tudják kiaknázni a közönség eme gyöngeségét. Tudunk rá esetet, hogy 1000 frtnyi vagyonnal biró család 200 frtot költött temetésre. Mire való e pazar költekezés?!! Az alakitandó temetkezési és betegsegélyző egyesületek hivatva volnának arra is, hogy tagjait kötelezznék csupán annyit költeni temetkezésre, mennyi összeget az egyesület minden egyes esetben ily czélra kifizet.

— **Pályázat.** A helybeli királyi törvényszéknél joggyakornoki állásra hirdet pályázatot a tegnap előtti hivatalos lap. Pályázati határ idő két hét.

— **A függő államadósság** ellenőrzésére kiküldött országos bizottság, Bécsben 1887. évi május hó 4-ik napján tartandó XXXII-ik ülésében az államjegyek forgalmát 1887. évi április hó végével következőnek találta: A bizottság saját feljegyzései alapján a tulajdonképeni államjegyek összege: 1 forintosokban 67,729.701 forint, 5 forintosokban 115,237.095 forint, 50 forintosokban 142,418.500 frt, összesen 325,285.296 forint. A közös pénzügyminiszterium hivatalos közlése szerint a sóbányákra bekebelezett és forgalomban levő zálogjegyek összege 86,712.612 forint 50 kr.

— **Képviselő jelölés Debreczenben.** Hajdunánás képviselő kerületének dorogi választói — polgárainak küldöttsége tisztelgett tegnap Danielovics kanonok vezetése alatt a városunkban időző György Endre képviselő urnál, hogy neki a dorogi képviselőjelöltségét felajánlja. A képviselő ur a Bikában fogadta a küldöttséget s a jelöltséget elfogadta. Délben a Bikában ebéd volt, melyen a küldöttség tagjain kivül résztvettek Simonffy Imre k. tan. polgármester, Lengyel Imre tvszéki biró, Katona Endre lelkész Nánásról, Sebestyén Lajos aljárásbiró Nánásról s többen.

— **A debreczeni „Polgári Kör“** f. évi Május hó 1-én és folytatólag Május hó 8-án tartotta meg saját helyiségében (Piacz Komlóssy ház II. emelet) 1887-ik évi rendes közgyülését, melynek nevezetesebb mozzanatait a közönség tájékozása végett a következőkben adom elő. Felolvastatott az elnöki jelentés, mely a kör müködését nyilt őszinteségel jellemezvén, azon következtetésére jut, hogy a kör iránt az elmult évben a kiválóan polgárságnak nevezett társadalmi osztály részéről kevesebb érdeklődés mutatkozott, mint az előtt s e körülmény okát abban találja, hogy a polgárok ujabban a politikai czélu egyletek által is elfoglalva vannak, és hogy azon felfogás kezd érvényre utni, miszerint a nevezett egyletek a Polgári kör által kitüzött czélt is sikeresen megvalósithatják, s hogy ennél fogva a Polgári körre szükség mincsen. E felfogás helytelenségét jelentés birálat alá vevén, kifejti, hogy a Polgári kör, mely a politikát kebeléből kizárta s melynek czélja a kiválóan polgárságnak nevezett társadalmi osztály értelmi szinvonalának emelése, közös érdekei fölismerése s azok előrevitele, — oly egylet, melyre szükség van, s melyet, ha nem volna, — kivált a politikai élet jelenlegi hullámzásai közepett — fel kellene állitani. Hivatkozik a polgári kör multjára, melyben kötelességének mint egyik legrégibb debreczeni egylet, mindig derakasan megfelelt s melynek legékesebben szóló btzonysága a kör szép könyvtára s kijelenti, hogy a polgári kör méltán tarthat igényt a polgárság nagyobb érdeklődésére. A jelentés tudomásul vétele után a zárszámadast megvizsgáló bizottság jelentette, hogy a számadásokat rendben találta, minek folytán pénztárnok Kovácsi Adolf ur részére a felmentvény, buzgó s lelkiismeretes müködése iránti teljes elismeréssel, megadatott. — Majd az 1887. évi költségelőirányzat, mely bevételül 1737 frt 14 krt, — kiadásul 1594 frtot s ekként többlet gyanánt 143 ft 14 kr tüntet fel, lett egyhangulag elfogadva. Ezután elnök a maga és tiszttársai nevében lemondván, a tisztikar ujolag megalakult. Megválasztattak: elnökké Nagy Ferencz, alelnökké Nagy Balint, pénztarnokká ifj. Tikos Imre, könyvtárnokká Papp Péter, ügyvéddé Torday Gábor, helyetes gazdává az állandó gazda Bognár János mellé Halmy Mihály, jegyzökké: Dr. Orbán József és Takács János. — Végül a választmány lett ujonnan megalakitva, melynek tagjai lettek: Aranyi József, Balla Mihály, id. Barcsay Miklós, Benedek Sándor, Berényi Gábor, Boros Ferencz, Büdy Kálmán, Csáky Gergely, Czeglédy Gyula, Czeglédy József, Dávid Mihály, Dobray István, Halmy Mihály, Kéky Sándor, Komlósy Mihály, Kovácsy Adolf, Peleskey József, Preiszer Salamon, Szatmáry Antal, Szatmáry Sándor, Széll János, Tikos József, Tüdös József, Vértessy István (tanácsnok), Vértessy István (gazda) — Közli: Dr. Orbán József a „Polgári kör“ jegyzője.

— **Ingatlanok forgalma**, a debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál f. évi április 30-tól május 7-ig. Gál Juliánna Vincze Gáspárné veszi Gy. Kovács Imre és Egri Berta ondódi szántóföldét 300 frtért. — Végh Zzuzsánna veszi Tóth Sándor és neje Nagy Sára Csapókerti szőllőjét 170 frtért. — Székely József és neje Enderle Katalin veszik Tolvaj Sándor és neje Bancsi Mária ház és ondódi földét 1250 frtért. — Kovács Lajos és neje Kovács Zsófia veszik Papp Péter ujkerti szőllőjét 150 frtért. — Pál Ferecz és neje Koncz Zsuzsánna veszik Papp Lajos hatvan utczai szőllőjét 300 frtért. — Nánássy Lajos és neje Baranyi Mária veszik Bagdi Károly és neje Kiss Eszter vénkerti szőllőjét 410 frtért. — Komlóssy Arthur és neje Pusztay Róza veszik Márk Pál és neje Fülöp K. ondódi szántóföldjét 1500 frtért. — Novák János és neje Beke Zsuzsánna veszik Szikszay József és neje Gál Jozeffa házát 4500 frtért. Aron Miksa veszi Bacsó Bálint és neje Jeney Emilia tóczóskerti szőllőjét 2000 frtért. — Győry Mihály és neje Nagy Juliánna veszik Vedres Mihály és neje Kulcsár Juliánna homokkerti szőllőjét 200 frt. — Márkus Juliánna veszi Mercse János ház és ujosztásu szántóföldje fele részét átruházás czimén 625 frt értékben. — Boldog Ferencz és neje Szerencsi Zsuzsánna veszik Bakos Gábor és neje Bartók Mária csapókerti szőllőjét 100 frtért. — Tóth Antal veszi Arva Zsuzsánna és társai elepi 2 nyilas tanya földét 3500 frtért. — Guti István és neje Tolvaj Zsuzsánna veszik Kis Bálint és neje Kovács Zsófia csapókerti szőllőjét 725 frtért. — Biró Imre veszi Nagy Gábor és neje Jobbágy Mária házát 1200 forintért.

— **Zene estély.** Rácz Károly zenekara holnap este Vilmos Lajos sorcsarnokában játszik.

x A **megelégedetteknek köszöni nagy elterjedtségét** s folyvást növekszik azok száma kik szivesen bizonyitják, hogy a Brant R. gyógyszerész svájci labdacsa a leg jobb és legolcsóbb hashajtó szer. Egy doboz ára 70 kr. a gyógyszertárakban.

Hajduvármegye 1886. évi házipénztári számadási ázrlata.

I. Bevételek.

1885. Pénztár maradvány .	2161 frt	56½ kr.
1885 évi javadalom . . .	46300 „	— „
Telek utáni haszonbér . ,	90 „	— „
Elhelyezett tőke kamata ,	136 „	26 „
Különféle megtérisésekből .	412 „	09½ „
Előre nem látható jövedelem	38 „	05 „
Átfutó tételekből . . .	2821 „	25 „
Összesen	51959 frt.	22 kr.
A kiadást levonva . . .	50997 „	80 „
Készpénz maradvány . .	961 „	42 „

Azaz kilenczázhatvanegy frt 42 kr. — továbbá 3788 f. 15 kr. azaz háromezerhétszáznyolczvannyolcz f. 15 kr. betéti könyvben és 643 ft 61 kr. azaz hatszáznegyvenhárom fr. 61 kr. beveendő előlegben.

Ezt még terheli a Dr. Hegedüs Páltól birói letiltás folytán kelt $^{2562}/_{1886}$ sz. végzés alapján bevett, de még ki nem utalt 6[illegible] frt azaz hatvanhét fr.

II. Kiadások összesitése.

Tisztviselők fizetése . .	27890 frt	— kr
Tisztviselők járulékai . .	7470 „	— „
Szolgák fizetése	2872 „	50 „
Mellékjáruléka	1601 „	98 „
Hivatali helyiségek bérlete .	200 „	— „
Irodai szükséglet butor, fa világitás, autograph, nyomtatvány és könyvkötő munkára	4523 „	96 „
Uti költségek és napidijak .	256 „	82 „
Épületek javitására, tüzbiztositás, kéménytisztitás, villanyos csengő és megyeczimer felállitás	426 „	26 „
Rendszeresitett mellékkiadás	85 „	68 „
Előre nem látott kiadás . .	274 „	92 „
Összesen:	45602 „	12 „

Átfutó kiadások.

Tisztviselők előlege . . .	1661 „	66 kr
„ „ évi adója . .	397 „	— „
Hivatal szolgák „ . . .	4 „	— „
Utiköltség és napdij . . .	134 „	20 „
Előleg	901 „	— „
Elhelyezett tartalék alap .	2161 „	56 „
„ „ tőkék kamata .	136 „	26 „
összesen:	5395 „	60 „
Főösszeg, összes kiadás:	50997 „	80 „

A vármegyei házi pénztár 1886. évről vezetett számadása fenti zártételekkel, — miután a kiadásoknál a költségvetes megfelelő rovatai szerint megállapitott összegeket meghaladó kiadások nem tétettek, sőt megtakaritások eszközöltettek, minden további észrevétel nélkül jóváhagyatni javasoltatik.

Ezen zárszámadás kellő példányban kinyomatni, a vármegyei bizottsági tagoknak megküldetni, maga a közszemlére már kitett számadási test ugyanezen czélból a közgyülés napjáig főszámvevő hivatali helyiségében hagyatni határoztatik.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai.

BUDAPEST, május 10. Az erdélyi bazár iránt, mely holnap megnyittatik, nagy érdeklődés mutatkozik. A kiállitott tárgyak olcsósága folytán a fővárosi kereskedők már a megnyitás előtt nagymérvü megrendeléseket tettek.

NAGYVÁRAD május 10. Albrecht főherczeg tegnap jelen volt a helyőrség hadgyakorlatain s teljes megelégedését nyilvánitá. Délután a Woeber vendéglőben diszlakoma volt, melyen a katonai személyeken kivül a főispán, polgármester és a törvényszéki elnök vettek részt.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: **Karczag Vilmos.**

Legjobb minőségü
körkemencze
TÉGLA
kapható, kis és nagy menyiségben Péterfia 836.
Szikszai Lajos
épitésznél.

2757.
1887.

Hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhirré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező, s a szováti volt urbéres földek közt fekvő 602⅜-ad rész hold lapos földterület; továbbá 6 nyilas és 1524 □ öl ugynevezett posta föld; 2 és ⅝-ad rész nyilas elepi tanya föld; végre az ugynevezett Táblaháznak 21 hold és 750 □ öl ondódi földe f. 1887. évi Október 1-től, 3 évre; a városház nagytanácstermében f. 1887. évi május hó 25. napján délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen — a város sfőzámvevő hivatalánál megtekinthető feltételek mellett — haszonbérbe fog adatni.

Miről az árverelni óhajtók azzal értesittetnek, hogy a feltételekben látható kikiáltási árak 10%-át bánatpénzül az árvereltető bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1887. május 5-én.

A városi tanács.

GUTHA.

Zsinór üzletet

mától kezdve a Piacz-utczai

BIEDERMANN házba

tette át.

Tisztelettel kéri a nagyérdemü közönséget, hogy üzletét e helyen is felkeresni sziveskedjék.

365/887

Az epreskerti faraktárban

lévő 28 drb különböző méretü tölgy fa vályu és 20 drb különböző méretü kinagyolt lépcső fa a városi házi pénztári hivatal által eladatik.

Debreczen 1887 évi május hó 5-ikén.

Debreczen szab. kir. város
erdőmesteri hivatala.

Pályázat.

A debreczeni termény és áruraktár részvény társaságnál betöltendő könyvelői állásra pályázat nyittatik. Rendes fizetés évi 1000 frt, a tiszta haszonból jutalékrész és szabad lakás. A kettös könyvvezetésben s a termény üzletbeni jártasság mellett, a magyar és német nyelv alapos ösmerete és levelezés megkivántatik, s az elnyerendő állás legkésőbben folyó évi junius 15-én elfoglalandó.

Ajánlkozások május 20-ig az igazgatósághoz benyujtandók.

Kelt Debreczenben az 1887 május 7-én tartott ülésből.

Az igazgatóság.

Máriaczelli gyomorcsöppek.

Kitünö hatásu szer
a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy

Fölülmulhatatlan étvágyhiány, gyomorgyöngeség, rossz illatu lélekzet, felfuvódás, savanyu felböffenés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, homok- és daraképződés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás fájás (ha a gyomortól ered), gyomorgörcs, székszorulás, a gyomornak ételekkel és italokkal való tulterhelése, gilisztak, lépmáj- és aranyeres bántalmak eseteiben.

Egy üvegcse ára használati utasitással együtt 35 kr.

Központi szétküldés Brady Károly gyógyszerész által Kremsierben (Morvaország).

Kapható minden gyógyszertárban.

Óvás! A valódi máriaczelli gyomorcsöppeket sokat hamisitják és utánozzák. A valódiság jeléül minden üvegnek piros, a fenti védjegygyel ellátott boritékba kell göngyölve lennie és a minden üveghez mellékelt használati utasitáson meg kell jegyezve lennie, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomatott.

„MARGIT"

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS"

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásunak bizonyult különösen **tüdőbántalmaknál** a hol a **szabadszénsav** csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatreszeknek a beteg testrészebe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi-gleichenbergi, tüdőbajokban,** különösen **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimátikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfban,** a Margit-viz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **Dr. Korányi, Dr. Gebhárdt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kétly, Dr. Barbás;** Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek** stb. a legjobb eredménynyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és hugyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mintivóviz

präservativ-gyógyszernek bizonyult legközelebb Triest-Fiuméban KOLERA megbetegedés ellen a

„MARGIT" borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárolagos főraktár **ÉDESKUTY L.** m. kir. és szerb k. udv. ásványviz-szállitónál, Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőkben.

BAZILIKA sorsjegyek.

Évenként 3 huzás!

1887. évben főnyeremények:

Junius 1-én: **200.000** forint o. é.

Deczember 1-én: **100.000** forint o. é.

Eredeti sorsjegyek a napi árfolyamon.

Igényjegyek { 5 sorsjegyre 24 havi részletb á frt 2,20 / 10 „ 24 „ „ „ „ 4.40

azonnal játszási joggal már a legközelebbi 1887. junius 1-én történö huzáshoz.

A legkisebb nyereménynyel kihuzott sorsjegyek a nyereményhuzásoknál is tovább játszatnak.

A Pesti magyar kereskedelmi bank VÁLTÓÜZLETE
Budapest, Dorottya-utcza 1.

Huzás már a jövő hónpbaan.

Kincsem Sorsjegy á **1 ft** | **11 sorsjegy csak 10 ft**

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. || 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, váczi-utcza 6. sz.

BIKSZÁDI GYÓGYFÜRDŐ.

Évad megnyitás május 15-kén.

Fekvés: Szatmármegye keleti szélén, az „Avas" közepe táján, szelektől védett erdei fensikon, s ázados tölgyerdők, szőllő tenyészet, regényes kilátás.

Közlekedés: Eszakkeleti vaspályán Técső állomástól 4, Szinérváralja (Szatmár nagybánya vasut) állomástól 2 óra járásnyira. Ruganyos fedett kocsik allanak rendelkezésre. Minden nagyobb állomáson 33⅓% árleengedéssel menet-térti jegyek kaphatók.

Gyógyeszközök: 3 konyhasós égvényes ivó-forrás maga neméhen páratlan ásványviz, kádfürdő, havasi tej, savó, kitünö füszeres levegő, naponta kétszer zene, kényelemmel butorozott szobák, sétanyok stb.

Kórjavaslatok: Gyomor-, bél-hurut, emésztés-hiány, a légzési szervek hurutja, idült tüdögyuladás, mellhártya izzadmányok, a májnak vérbőség okozta duzzanata, epe pangás, váltó-láz, (malaria) utáni lép tultengés, alhasi pangások (aranyér), köszvényes-izzadmányok, fodor mirigyek daganata, görvélykór, vese bántalmak, hugy fövény (Harngries) hólyaghurut, idült hugycső-hurut, méhnek idült tömülése, büvely- és méh-hurut.

Fürdőorvos Dr. Vajai Imre; gyógytár a negyed órányira fekvő szomszéd faluban, posta a fürdőben.

Braun Gyula tr Németország legismertebb-tekintélye vizgyógy-tudományokban, egyebek közt a következőket irja a bikszádi forrásokról, többre becsülvén ezeket a Gleichenberg- és Emsnél „Az ismert források sorában a bikszádi viznek csak egy analogja van, t. i. Luhasovitz 1-ső számu forrása 23 szemer szikhalvaggal és 33 szemer kénsavas szikéleggel. Ezen viz tehát épen ugy mint a Luhasovitzé, az erős konyhasós égvényes savanyu vizek eszményképe s azért nevezetesen a hurut elleni, az anyagcserét és sejtképzést elősegitő javallatainak teljesitésére kiváltképen alkalmatos. (Orvosi heti lap 1873 dik évfolya 21. szám.

Jó konyháról **DEMKÖ JANOS** vendéglős kezeskedik. — Megrendeléseket szobákra átvesz, s kivánatra fürdő leirást bérmentve küld.

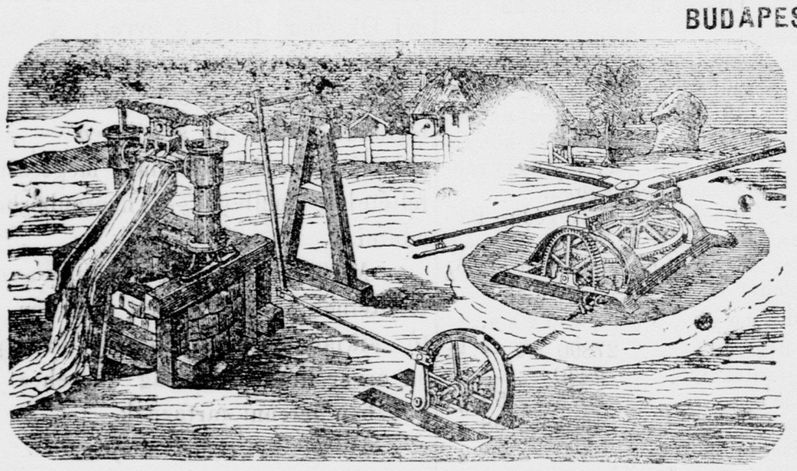
BIKSZÁD GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA

Alapittatott 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzoltószerek gyára, harang és érczöntődéje

BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmanyát mint magyar különlegességet

kutakban és mindennemü szivattyukban

Elvállal teljes vizvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánzók reszére, modern technicai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ és MAGAN FÜRDÖK

felszerelésére

szagmentes ürszékek

felállitására s minden vizmüvi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kivánatra dijmentes küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYAR.

Debreczen, 1887. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr" könyvnyomdájában Széchényi-utcza, SIMON-ház.